

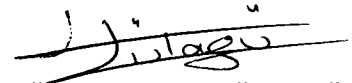
TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 15265
Tarih : 03.12.2025

37475

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer Faruk HÜLAKÜ

Bingöl Milletvekili

24 Kasım 2025 tarihinde gerçekleştirilen Erzincan Kadın Kapalı Cezaevi ziyareti sırasında tarafımıza iletilen bilgiler, söz konusu cezaevinde mahpusların maruz bırakıldığı hak ihlallerinin sistematik ve ağır bir boyuta ulaştığını göstermektedir. Ziyaretimizde görüştüğümüz Zeynep Erdem ve Ziynet Sağlam adlı mahpusların aktardıkları, özellikle iletişim hakkının engellenmesi, kelepçeli muayene dayatması, zaman ve mekân kısıtlamaları, artan baskı uygulamaları, keyfi disiplin cezaları, sansür, spor ve sosyal faaliyetlere erişimin sınırlandırılması gibi pek çok konuda ulusal ve uluslararası insan hakları standartlarının açık biçimde ihlal edildiğini ortaya koymuştur.

Zeynep Erdem, 15 yıldır cezaevinde bulunan ve toplam cezası 17,5 yıla ulaşan bir mahpustur. Kendisi ve aynı koğuştaki diğer mahpuslar, yıllardır kaldıkları odaların arasına başka mahpusların yerleştirilmesi nedeniyle birbirleriyle iletişim kuramaz hâle getirilmiştir. Siyasi mahpusların birbirinden tamamen kopartılması, sosyal temasın kesilmesi ve dış dünya ile bağlantının sınırlandırılması, fiili bir tecrit uygulamasına dönüşmektedir. Hastaneye götürüldüklerinde kelepçeli muayene dayatması hem mahremiyet hem de tıbbi etik açısından ağır bir hak ihlalidir. Bu dayatma nedeniyle muayeneyi reddeden mahpuslara disiplin cezası verilmesi ise açık bir hukuksuzluk olup, mahpusların sağlık hizmetine erişim hakkını neredeyse tümüyle ortadan kaldırmaktadır. Revire çıkışların çok uzun süreler alması, sıranın ilerlememesi, sıkıştırılan koğuştaki aramalarında eşyaların dağıtılması ve spora ayda yalnızca bir kez çıkma izni verilmesi, mahpusların fiziksel ve psikolojik bütünlüğünü tehdit eder niteliktedir.

Ziynet Sağlam adlı mahpusun aktardıkları ise özellikle yabancı uyruklu mahpuslara yönelik ayrımcı uygulamaların varlığını göstermektedir. Suriye vatandaşı olması nedeniyle adına para yatırılmasında sorun yaşaması, telefon görüşmelerine erişimde güçlük çekmesi, ailesiyle iletişim kuramaması ciddi bir hak ihlalidir. Ayrıca Kobanê veya Qamîşlo'ya gönderilme talebine rağmen IŞİD'e teslim edilme endişesi taşıması hem hukuki hem güvenlik açısından son derece vahim bir durumdur.

Tüm bu bulgular, cezaevinde keyfi güvenlik politikalarının, ayrımcı uygulamaların cezalandırıcı yaklaşımların, tecrit benzeri yöntemlerin, ihmalin, yetki aşımının ve standartlara aykırı denetim pratiklerinin sürdüğüne işaret etmektedir. İnsan onuruna saygıyı temel alan bir hukuk düzeninde, bu tür uygulamaların açık ve şeffaf biçimde araştırılması ve derhal sonlandırılması zorunludur.

Bu bağlamda;

- 1) 24.11.2025 tarihli ziyaretimizde dile getirilen, mahpusların odaları arasına başka mahpusların yerleştirilmesi suretiyle birbirlerinden koparılması uygulaması Bakanlığınızın bilgisi ve talimatı dâhilinde midir? Bu uygulamanın gerekçesi nedir?
- 2) Ziyaret sırasında tarafımıza aktarılan “diğer siyasi mahpuslarla iletişimin tamamen kesildiği”, bunun fiili tecrit koşullarına dönüştüğü iddiaları hakkında Bakanlığınız tarafından yürütülen bir inceleme var mıdır?
- 3) Erzincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde mahpuslara kelepçeli muayene dayatıldığı doğru mudur? Doğru ise bu uygulamanın tıbbi etik ve hasta mahremiyetine aykırı olduğu yönündeki eleştiriler hakkında Bakanlığınızın açıklaması nedir?
- 4) Kelepçeli muayeneyi reddeden mahpuslara disiplin cezası verilmesini hukuki dayanağı nedir?
- 5) Mahpusların revire erişiminin geciktirilmesi, uzun bekleme süreleri ve sağlık hizmetlerinin fiilen aksamasıyla ilgili bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 6) Cezaevinde yapılan aramaların aşırılaştırıldığı, eşyaların dağıtıldığı ve siyasi mahpuslara yönelik baskının arttırılacağı yönünde tehdit içerikli ifadeler kullanıldığı iddialarına dair bir inceleme başlatılacak mıdır?
- 7) Erzincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde mahpusların sosyal faaliyetlere erişimi hangi gerekçelerle kısıtlanmaktadır?

- 8) Mahpuslara gönderilen mektupların engellenmesi veya sansürlenmesi iddiaları hakkında bir inceleme yapılmakta mıdır? Bu uygulamaların hukuki dayanağı nedir?
- 9) Suriye vatandaşı olan Ziyet Sağlam'ın adına para yatırılmasında yaşanan sorunlar Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Yabancı mahpuslara yönelik bu tür uygulamalar hangi gerekçeyle sürdürülmektedir?
- 10) Aynı mahpusun telefon görüşmelerine erişimde yaşadığı sorunların çözümü için Bakanlığınız tarafından bir adım atılmış mıdır?
- 11) Ziyaretimizde tarafımıza iletilen tüm bu ihlallerin, cezaevi idaresinin keyfi uygulamalarından mı, yoksa Bakanlığınızın genel politikalarından mı kaynaklandığını tespit etmek üzere bir denetim başlatılacak mıdır?